Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0506U000279

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 25-05-2006

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Костенко Алла Геннадіївна
2. Kostenko Alla Gennadievna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.03.04

Назва наукової спеціальності: Патологічна фізіологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 27-04-2006

Спеціальність за освітою: 7.110106

Місце роботи здобувача: Українська медична стоматологічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02010824

Місцезнаходження: 36024, м. Полтава, вул. Шевченка, 23

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.03

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, м. Харків, пр. Леніна, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.03.53

Тема дисертації:

1. Стан окиснювального метаболізму при дії на організм іонізуючої радіації, надлишкового надходження фториду натрію та його корекція антиоксидантами.

2. State of oxidative metabolism under the influence of ionizing radiation, exessive intake of sodium fluoride and its correction with antioxidants.

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження: механізми ізольованої та сполученої патогенної дії іонізуючої радіації та фториду натрію на організм. Мета дослідження: визначення стану окисню-вального метаболізму при ізольованій і сполученій дії на організм іонізуючої радіації та фториду натрію і можливості профілактичної і терапевтичної його корекції антиоксидантами. Методи дослідження: патофізіологічні, токсико-логічні, біохімічні, радіобіологічні, статистичні. Теоретичне і практичне значення отриманих результатів: В зв'язку з тим, що проблеми профілактики і лікування пострадіаційних ушкоджень, флюорозу і вплив фтору на розвиток променевої патології недостатньо вивчені, отримані результати становлять не тільки теоретичний, але й практичний інтерес. Вони можуть бути використані для теоретичного обґрунтування застосування АО в клінічній практиці при дії радіації і інтоксикації фторидами. Запропонований комплекс АО, який значно корегує порушення, що виникають при дії іонізуючої радіації і фториду натрію. Показано, що під його

впливом істотно зростає виживання тварин – на 36-40 %. Виявлені найбільш оптимальні, в плані ефективності, терміни застосування комплексу АО при сполученому впливі іонізуючої радіації і хронічного надходження фториду натрію в організм. Наукова новизна отриманих результатів: Вперше проведена комплексна оцінка стану окиснювального метаболізму при ізольованій і сполученій дії двох екологічно несприятливих факторів: іонізуючої радіації та фториду натрію. Досліджено їхній вплив в різних дозах, в тому рахунку малих доз іонізуючої радіації, на ПОЛ, системи АОЗ, а також енергетичний метаболізм, зокрема, окисне фосфорилювання, активність аденілатциклазної системи, синтез РНК, ядерних гістонів і негістонових білків. Встановлено, що зміни ПОЛ, АОЗ в печінці і крові залежать від доз радіації, фториду натрію і їх сумісної дії. Малі дози іонізуючої радіації і фториду натрію переважно стимулюють АОЗ в тканинах і призводять до деякого накопичення продуктів ПОЛ в крові; великі дози пригнічують АОЗ і викликають накопичення продуктів ПОЛ в крові і, особливо, в тканинах. Виявлено, що під впливом іонізуючої радіації і фториду натрію спостерігається істотне зниження концентрації АТФ і, відповідно, енергетичного потенціалу. При цьому спостерігається певна залежність у динаміці між концентраціями АТФ, цАМФ і цГМФ. Після сумісної дії великих доз радіації і введення фториду натрію протягом 6-ти місяців пригнічуються пластичні процеси – синтез РНК і білків (глобулінів і гістонів). Вперше отримані результати, що свідчать про профілактичний і терапевтичний ефект певного комплексу АО (вета-каротину, альфа-токоферолу, аскорутину, унітіолу) в умовах ізольованого та сполученого впливу радіації і фториду натрію. Комплекс АО попереджає або корегує глибокі порушення процесів ПОЛ, енергетичного метаболізму і тим самим послаблює розвиток інтоксикації і збільшує резистентність організму. Ступінь впровадження: Отримані результати впроваджені в навчальний процес на кафедрах патологічної фізіології, загальної гігієни та екології, екстремальної та військовоїмедицини, клінічної фармакології, медичної радіології Харківського державного медичного університету та Української медичної стоматологічної академії. Запропоновано спосіб профілактики дії іонізуючого випромінювання (патент України № 10765А), спосіб лікування та профілактики фтористої інтоксикації (патент України № 10766А). Сфера (галузь) використання: медицина, патофізіо-логія, фізіологія, біохімія, клінічна медицина, радіобіологія.

2. Object of the research: Mechanisms of isolated and combined action of ionizing radiation and sodium fluoride on the organism. Purpose of the research: To determine the state of oxidation metabolism at isolated and combined action of ionizing radiation and sodium fluoride as well as capabilities of preventive and therapeutic correction with antioxidants. Methods of the research: Pathophysiological, toxicological, biochemical, radiobiological, statistical. Theoretical and practical significance of the obtained findings: The obtained findings are of both theoretical and practical significance. They can be used for theoretical substantiation of AO application in the clinical practice at radiation exposure and fluoride intoxication. AO complex, which considerably corrects the disorders, occurring at exposure to ionizing radiation and sodium fluoride was suggested. It was shown that it increases survival in animals by 36-40%. Optimum terms of the use of AO complex at exposure to ionizing radiation and chronic action of sodium fluoride on the organism were revealed. Novelty: Complex evaluation of the state of oxidation metabolism at isolated and combined action of two ecologically unfavorable factors (ionizing radiation and sodium fluoride) was done for the first time. Their effect on LP, AOP system as well as energy metabolism (oxide phosphorylation, activity of adenylate cyclase system, synthesis of RNA, nuclear histones, non-histone proteins) was investigated at various doses, including low ones. It was established that changes in LP, AOP in the liver and blood depended on the doses of radiation, sodium fluoride and their combined action. Low-dose ionizing radiation and sodium fluoride stimulate AOP in the tissues and caused LP products accumulation in the blood; high doses inhibited AOP and caused accumulation of LP products in the blood, especially in the tissues. It was revealed that ionizing radiation and sodium fluoride considerably reduced ATP concentration, and, respectively, energy potential. A definite dependence in the dynamics of ATP, cAMP, and cGMP was observed. Combined action of ionizing radiation and 6-month administration of sodium fluoride inhibited plastic processes (synthesis of RNA and proteins, ie, globulins and histones). The findings suggest preventive and therapeutic effect of a definite AO complex (beta-carotene, alpha-tocopherol, ascorutin, unithiol) at isolated and combined action of ionizing radiation and sodium fluoride. The AO complex prevented or corrected profound impairments in LP

processes, energy metabolism and thus reduced intoxication development and increased the organism resistance). Degree of introduction: The obtained findings were introduced to the teaching process at departments of pathological physiology, general hygiene and ecology, extreme and military medicine, clinical pharmacology, medical radiology of Kharkiv State Medical University and Ukrainian Dental Academy. A method of prevention of the effect of ionizing radiation (Patent of Ukraine No. 10765A) and method ofprevention and treatment of fluoride intoxication (Patent of Ukraine No. 10766A) were suggested. Sphere (area) of application: medicine, pathological physiology, physiology, biochemistry, clinical medicine, radiobiology.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Клименко Микола Олексійович
2. Klimenko Nikolai Alekseevich

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Симонова Лариса Іванівна

2. Симонова Лариса Іванівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Маньковська Ірина Микитівна

2. Маньковська Ірина Микитівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Березнякова Марина Євгеніївна

2. Березнякова Марина Євгеніївна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коляда Тетяна Іванівна

2. Коляда Тетяна Іванівна

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.04

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Лупир Віктор Михайлович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Лупир Віктор Михайлович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.